

ALÞÝÐUSAMBAND ÍSLANDS

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Alþingi
Erindi nr. þ 131/1250
komudagur 11.4.2005

Reykjavík, 11. apríl 2005
Tilvísun: 2005030041

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál,
EES-reglur.**

Alþýðusamband Íslands hefur fengið til umsagnar frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál, EES-reglur.

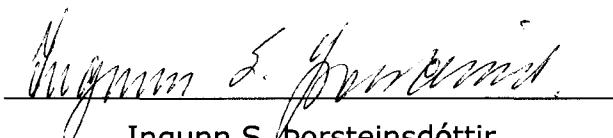
Í frumvarpinu er lagt til að tilskipun Evrópusambandsins og ráðsins nr. 2002/92/EB frá 9. desember 2002, um miðlun vátrygginga verði innleidd í íslenska löggjöf.

Í frumvarpinu eru ákvæði sem auka neytendavernd frá því sem nú er. Meðal annars eru gerðar ríkari kröfur um starfsemi vátryggingamiðlara og vátryggingaumboðsmanna, svo sem um hæfni og þekkingu þeirra. Einnig er kveðið á um aukna upplýsingagjöf til neytenda svo sem um þóknanir og rökstuðning fyrir ráðgjöf.

Í frumvarpinu eru gerðar ríkari kröfur en áður um ráðningarsamband milli vátryggingasöлumanna annars vegar og vátryggingamiðlara eða vátryggingaumboðsmanna hins vegar. Samkvæmt 24 gr. og 46. gr. frumvarpsins skal gera skriflegan ráðningarsamning og/eða verksamning við söлumenn sem starfa hjá vátryggingamiðlara eða vátryggingaumboðsmanni, þar sem réttindi og skyldur aðila koma skýrt fram. Meðal annars er gerð krafa um að þar komi fram að söлumenn starfi á ábyrgð og undir stjórn vátryggingamiðlarans eða -umboðsmanns. Hér er réttarstaða söлumanna gerð mun skýrari en í fyrri lögum og því vissulega um verulega bót að ræða. Réttindi og skyldur verktaka eru hins vega með þeim hætti að þeir geta aldrei fyllilega verið á ábyrgð þriðja aðila. Þeir hafa m.a. sjálfstæðan fjárhag og geta stofnað til fjárhagslegra skuldbindinga sem þeir einir geta boðið ábyrgð á. Alþýðusambandið telur því nauðsynlegt að gerð sé krafa um það í frumvarpinu að vátryggingasöлumenn starfi eingöngu sem launmenn enda samræmist slíkt vinnuréttarsamband mun betur ábyrgð og skyldum þeirra.

Alþýðusambandið telur að frumvarpið feli í sér verulegar bætur m.a. á neytendavernd og styður því frumvarpið að því gefnu að gerð verði krafa um það í frumvarpinu að vátryggingasöлumenn starfi sem launmenn.

F.h. Alþýðusambands Íslands

_____
Ingunn S. Þorsteinsdóttir

Hagfræðingur

- fyrir íslenska verslun

*Alþingi
Erindi nr. P 131/1261
komudagur 12. 4. 2005*

Efnahags- og viðskiptanefnd
Bt. Stefáns Árna Auðólfssonar, nefndarritara
Alþingi
150 Reykjavík.

Reykjavík, 11. apríl 2005.

Efni: Frumvarp til laga um miðlun vátrygginga.

Hér er um að ræða frumvarp sem samið er í kjölfar nýrrar tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins um miðlun vátrygginga. Þar sem tilskipun þessi hefur í för með sér talsverðar breytingar fyrir starfsemi vátryggingamiðlara þótti rétt á þessum tímapunkti að semja sérstök lög um miðlun vátrygginga.

FÍS gætir hagsmuna fyrir nær alla vátryggingamiðlarara sem starfandi eru hér á landi og sat undirritaður í þeiri nefnd sem samdi það frumvarp sem hér um ræðir. Þrátt fyrir þetta, þykir FÍS, f.h. vátryggingamiðlara innan félagsins, ástæða til að geta tveggja atriða í frumvarpinu sem enn gætir óánægju með hjá vátryggingamiðlurum.

Fyrra atriðið varðar ákvæði 32. gr. frv. sem fjallar um endurgjald, en samkvæmt þessari grein skal væntanlegur vátryggingataki jafnan upplýstur um endurgjald sem vátryggingamiðlari þiggur eða áskilur sér vegna viðskiptanna. Hér er um að ræða breytingu frá því sem áður var, en hingað til hefur það verið lagt í hendur vátryggingatakanum að ákveða hvort hann óski eftir upplýsingum um það hvert endurgjaldið er. Samkvæmt frumvarpinu skal þetta nú verða afdráttarlaus skylda. Ljóst er að þetta ákvæði mun skapa veruleg vandkvæði í framkvæmd, þar sem endurgjald það sem vátryggingamiðlarar fá fyrir þjónustu sína eru oftar en ekki mjög flókið og háð margs konar skilyrðum og fyrirvörum sem erfitt verður að skýra út fyrir vátryggingataka. Sem dæmi má nefna er að segi vátryggingataki upp vátryggingasamningi á fyrstu 48 mánuðum samningsins þarf vátryggingamiðlari að endurgreiða hluta endurgjaldsins. Útreikningur endurgreiðslunnar er það flókinn að það verður erfitt í framkvæmd að upplýsa vátryggingatakann um endurgreiðsluna. Því er nauðsynlegt að gjalda varhug við slíku ákvæði.

Seinna atriðið sem ástæða er að benda á í umsögn þessari er sá munur sem er gerður á upplýsingaskyldu um endurgjald fyrir þóknun milli vátryggingamiðlara annars vegar og vátryggingaumboðsmanna hins vegar. Samkvæmt 53. gr. frumvarpsins skal vátryggingaumboðsmaður einungis skyldugur til að upplýsa væntanlega vátryggingataka um þóknun sína ef hann miðlar vátryggingum í sama greinarflokk á vegum fleiri en eins vátryggingafélags. Umboðsmenn sem miðla vátryggingum í sama greinarflokk á vegum eins félags eingöngu, þurfa hins vegar ekki að upplýsa væntanlegan vátryggingataka um endurgjaldið. Vátryggingamiðlarar óttast að þetta muni virka sem hvati til þess að menn hverfi frá því að vera

vátryggingamiðlarar og muni leitast eftir því að verða vátryggingaumboðsmenn. Sá aðstöðumunur sem þetta atriði hefur í fór með sér hljóti að leiða til þess. Slíkt yrði að teljast afturför í ljósi þess mikilvæga hlutverks sem vátryggingamiðlarar hafa á íslenskum vátryggingamarkaði.

Að öðru leyti mun FÍS ekki gera athugasemdir við frumvarpið, en óskar eftir að fá tækifæri til að koma á fund nefndarinnar til að gera nánar grein fyrir þessum sjónarmiðum.

Virðinganfillst,
f.h. FÍS

Andrés Magnússon, framkvæmdastjóri.

Alþingi
Erindi nr. P /31/1232
komudagur 8.4.2005

Félag löggiltra endurskoðenda

Reykjavík 7. apríl 2005
Tilv. FLE 13-2005

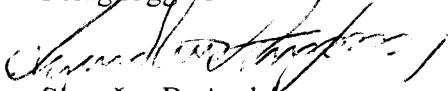
Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
c/o Stefán Árni Auðólfsson, nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Málefni: Frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál, EES-reglur.

Með bréfi dags. 11. mars sl. óskaði Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis Íslands eftir umsögn Félags löggiltra endurskoðenda (FLE) um ofangreint málefni.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til álitsnefndar FLE. Á fundi sínum í dag tók álitsnefndin málið til umfjöllunar og taldi hún að ekki væri tilefni til sérstakrar umsagnar um það af hálfu Félags löggiltra endurskoðenda.

Stjórn FLE er fyrir sitt leyti sammála niðurstöðu álitsnefndar.

Virðingarfyllst,
Félag löggiltra endurskoðenda

Sigrður B. Arnþorsson
formaður

FJÁRMÁLA EFTIRLITIÐ

Alþingi
Erindi nr. P 131/1207
komudagur 7.4. 2005

Alþingi, efnahags- og viðskiptanefnd
Stefán Árni Auðunsson nefndarritari
v/ Austurvöll
150 REYKJAVÍK

5. apríl 2005
Tilvísun: 2005030072

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál, EES-reglur.

Vísað er til bréfs yðar, dags. 11. mars 2005, þar sem óskað er umsagnar Fjármálaeftirlitsins um frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál.

Með frumvarpinu er lögð til innleiðing á tilskipum Evrópuhingsins og ráðsins nr. 2002/92/EB um miðlun vátrygginga. Tilskipunin hefur að geyma margvísleg ákvæði sem mikilvæg eru varðandi miðlun vátrygginga t.d. varðandi upplýsingaskyldu vátryggingamiðlara og vátryggingaumboðsmanna og annarra sem hafa milligöngu um miðlun vátryggingarsamninga. Tilskipunin gerir ráð fyrir að aðildarríki skuli setja fyllri reglur um miðlun vátrygginga m.ö.o. tilskipunin er ekki tæmandi um fyrirkomulag reglna við miðlun vátrygginga.

Fjármálaeftirlitið hefur yfirfarið frumvarpið og gerir ekki athugasemdir við efni þess. Mikilvægt er að innleiða sem fyrst þá tilskipun sem hér um ræðir því tilskipunin kom til framkvæmda þann 15. janúar 2005. Í tengslum við innleiðingu tilskipunarinnar hefur Fjármálaeftirlitinu borist nokkur fjöldi tilkynninga frá eftirlitsstofnunum 4 ríkja Evrópska efnahagssvæðisins með nöfnum alls 225 aðila sem hyggjast veita þjónustu hér á landi á grundvelli tilskipunarinnar þ.e. á grundvelli starfsleyfis sem veitt er í heimaríki vátryggingamiðlara eða skráningar vátryggingaumboðsmanns.

Frumvarpið var samið á vegum nefndar sem viðskiptaráðherra skipaði í maí 2002. Fjármálaeftirlitið átti fulltrúa í nefndinni. Við undirbúning frumvarpsins kom eftirlitið sjónarmiðum sínum á framfæri.

Frumvarpið felur í sér tillögu að heildarlöggjöf um miðlun vátrygginga. Fjármálaeftirlitið styður þá afstöðu að setja heildarlöggjöf um þetta viðfangsefni. Frumvarpið felur í sér mikilvæg ákvæði er lúta að starfsemi þeirra sem fást við miðlun vátrygginga t.d. um hverjir geti fengið heimild til að miðla vátryggingum hér á landi og ákvæðum um starfshætti og upplýsingagjöf. Fjármálaeftirlitið telur fullvist að verði frumvarpið samþykkt þá feli það í sér aukna neytendavernd frá því sem verið hefur. Nefna má t.d. að gert er ráð fyrir því að lögin verði ófrávíkjanleg, fyllri reglur eru um veitingu starfsleyfis og um hæfiskröfur aðila en verið hafa, fjárhagslegar kröfur eru gerðar þ.a.m. að vátryggingamiðlari geti á hverjum tíma staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar, fyllri ákvæði eru um starfshætti og upplýsingaskyldu m.a. um að væntanlegur vátryggingartaki skuli jafnan upplýstur um endurgjald sem vátryggingamiðlari (og eftir atvikum vátryggingaumboðsmaður) þiggur eða áskilur sér vegna viðskiptanna. Sá sem ráðgjöf veitir skal og gefa væntanlegum vátryggingartaka upplýsingar um þær forsendur sem liggja að baki ráðgjöf um val á vátryggingu auk upplýsinga um helstu atriði vátryggingar og atriði er varða vátryggingamiðlara eða vátryggingaumboðsmenn sjálfa áður en gengið er frá vátryggingarsamningi, hann endurnýjaður eða honum breytt. Mikilvæg

ákvæði eru og um mögulega starfsemi milli landa og tilhögun á eftirliti.

Líkt og fram kemur í frumvarpinu eru um 10 ár frá því að fyrstu reglur um starfsemi vátryggingamiðlara voru leiddar í lög hér á landi. Á þessum tíma hefur starfsstétt vátryggingamiðlara fest sig í sessi en á ýmsu hefur gengið. Vátryggingamiðlarar hafa talsvert miðlað vátryggingum á vegum erlendra vátryggingafélaga sem hér hafa heimild til að veita þjónustu samkvæmt lögum um vátryggingastarfsemi nr. 60/1994. Talsverð samkeppni hefur ríkt milli vátryggingamiðlara og vátryggingafélaga hér á landi. Nokkrir vátryggingamiðlarar hafa þurft að skila inn starfsleyfum sínum á þessum tíma ýmist að eigin frumkvæði, í samráði við Fjármálaeftirlitið eða að kröfu þess og dæmi eru um gjaldþrot vátryggingamiðlara. Fjármálaeftirlitinu er ekki kunnugt um að neytendur hafi beðið fjárhagslegt tjón vegna þessa en þau tilvik sem hér um ræðir undirstrika mikilvægi eftirlits með viðskiptaháttum og fjárhagslegri stöðu aðila. Með frumvarpinu er gert ráð fyrir fyllra eftirliti en verið hefur og fyllri starfsskyldum aðila.

Þess má geta að Fjármálaeftirlitið vinnur ásamt fjármálaeftirlitum annarra ríkja Evrópska efnahagssvæðisins að gerð samstarfssamnings um tilhögun á eftirliti með starfsemi þeirra sem fást við miðlun vátrygginga í skilningi tilskipunarinnar þ.e. "Protocol relating to the collaboration of the supervisory authorities in particular in the application of the Directives on life assurance and non-life insurance". Umræddum samstarfssamningi er m.a. ætlað að vera grundvöllur að samstarfi stjórnvalda við framkvæmd eftirlits með þeim sem stunda miðlun vátrygginga milli landa á grundvelli starfsleyfis sem veitt er í heimaríki vátryggingamiðlara eða skráningar vátryggingaumboðsmanns. Undirbúningur samstarfssamnings þessa er á lokastigi.

Með hliðsjón af framanrituðu styður Fjármálaeftirlitið eindregið það frumvarp sem hér er til umræðu.

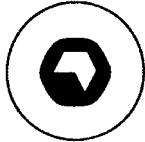
Fjármálaeftirlitið er reiðubúið að veita fyllri upplýsingar um framanritað ef óskað er.

Virðingarfallst,

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ

Páll Gunnar Pálsson

Rúnar Guðmundsson

KAUPHÖLL ÍSLANDS
Iceland Stock Exchange

*Alþingi
Erindi nr. þ 131/1103
komudagur 18.3. 2005*

Efnahags- og viðskiptanefnd
Alþingi
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 17.03.2005
Tilvísun 111
ÁSK

Efni: Umsögn um 551. mál (vátryggingar)

Vísað er til bréfs efnahags- og viðskiptanefndar frá 11. mars sl. þar sem óskað er umsagnar Kauphallar Íslands um frumvarp til laga um miðlun vátryggingar, EES-reglur.

Kauphöll Íslands gerir ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst,

Árnína S. K.
Árnína Steinunn Kristjánsdóttir,
lögfræðingur.

LOGGILDINGARSTOFA

Rafmagnsöryggi • Faggilding • Markaðsgæsla • Mælifræði • Lögmaðlfræði

*Alþingi
Erindi nr. P 131/1206
komudagur 7.4.2005*

A Governmental Agency for:
Electrical Safety
Accreditation
Market Surveillance
Metrology
Legal Metrology

Alþingi
Stefán Árni Auðólfsson
Nefndasvið Alþingis
101 Reykjavík

Reykjavík, 06.04.2005
Tilv. 2005/03/042 - 0.32
TA

Efni: Umsögn Löggildingarstofu, sbr. þingmál nr. 590- 592. *551. mál*

Vísað til bréfs yðar dags. 11. mars 2005 þar sem Löggildingarstofu er sent til umsagnar frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál; frumvarp til samkeppnislaga, 590. mál; frumvarp til laga um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins, 591.mál og frumvarp til laga um Neytendastofu og talsmann neytenda, 592. mál.

Í frumvarpi til laga um Neytendastofu og talsmann neytenda er lagt til að Löggildingarstofa verði lögð niður og nafni hennar breytt í samræmi við ákvæði frumvarpsins. Auk þess er þar að finna tillögur að til hinnar nýju stjórnsýslustofnunar verði flutt nokkur stjórnsýsluverkefni sem innt hafa verið af hendi á markaðsmálasviði Samkeppnisstofnunar og jafnframt taki hún að sér eftirlit með ákvæðum ýmissa laga sem þar eru talin upp og hafa neytendavernd almennt að meginmarkmiði. Í frumvarpinu er einnig lagt til að stofnað verði embætti talsmanns neytenda svo og áfrýjunarfnd neytendamála og eru það nýmæli.

Eins og kemur fram í frumvarpinu þá er Löggildingarstofu samkvæmt gildandi löggjöf falið eftirlit með almennu vöruöryggi, sbr. lög nr. 134/1995, með síðari breytingum; með rafmagnsöryggismálum, sbr. lög nr. 146/1996, með síðari breytingum, með lögmaðlfræði og þar með stjórnsýslueftirlit með samræmismati, löggildingum og endurlöggildingum mælitækja, sbr. lög nr. 100/1992, með síðari breytingum svo og eftirlit með nokkrum öðrum lögum sem ekki þykir ástæða að telja hér upp.

Öll framangreind stjórnsýsluverkefni Löggildingarstofu miða að því að stuðla að öryggi og trausti í viðskiptum á markaðnum svo og neytendavernd. Löggildingarstofa telur því að framangreind breyting sé til þess fallin að styrkja stjórnsýslu á sviði neytendaverndar hér á landi enda hefur þetta stjórnsýslusvið vaxið á undanförnum árum ekki síst vegna fjölda ESB-gerða sem hafa verið innleiddar á Íslandi, einkum eftir gildistöku EES-samningsins. Í framangreindri breytingu felst einnig að kjarnastarfsemi hinnar nýju stjórnsýslustofnunar sem hefur að meginmarkmiði neytendavernd er styrkt með því að færa undir hennar stjórnsýslu framkvæmd þeirra laga sem m.a. eru talin upp í 1. gr. og 13. gr. frumvarpsins. Þeirri skipulagsbreytingu fylgir jafnframta tækifæri til að auka skilvirkni í stjórnsýslu, eftirliti með þeim lögum sem hér um ræðir svo og og upplýsingagjöf til almennings og fyrirtækja um neytendamál almennt. Framangreindar breytingar leggja því góðan stjórnsýslulegan grunn fyrir starfi að neytendamálum og að unnt verði að efla neytendavernd á Íslandi. Loks fela framangreindar skipulagsbreytingar í sér að stjórnsýsla á sviði neytendverndar mun verða líkari því sem tíðkast á öðrum Norðurlöndum. Í skýrslu samstarfsráðherra Norðurlanda til

Alþingis á undanförnum árum og áratugum hefur verið gerð grein fyrir því þýðingarmikla samstarfi sem er á milli Norðurlandanna á sviði neytendamála. Þess má því vænta að framangreindar breytingar séu allar til þess fallnar að styrkja og auðvelda samstarf við systurstofnanir á Norðurlöndunum svo og stjórnmáalegt samstarf á þessu sviði og þáttöku Íslands í starfi Norrænu ráðherranefndarinnar á sviði neytendamála.

X Rétt er að geta þess að Löggildingarstofa telur ekki ástæðu til að fjalla um frumvarp til laga um vátrygginga, 551. mál.

Löggildingarstofa vill loks þakka efnahags - og viðskiptanefnd Alþingis fyrir að hafa fengið framangreind fumvörp til umsagnar.

Virðingarfyllst

f.h. Löggildingarstofu

Tryggvi Axelsson
Forstjóri

Alþingi
Erindi nr. P 131/1234
komudagur 8.4. 2005

CONSUMERS ASSOCIATION OF ICELAND
ASSOCIATE MEMBER OF IC, BEUC and ICRT

NEYTENDASAMTÖKIN

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

SÍÐUMÚLA 13
108 REYKJAVÍK
SÍMI 545 1200
TELEFAX 545 1212
ns@ns.is
PÓSTHÓLF 8160
128 REYKJAVÍK

Reykjavík, 7. apríl 2005

**Efni: Umsögn Neytendasamtakanna um frumvarp til laga um miðlun vátrygginga,
551. mál, EES reglur.**

Neytendasamtókin lýsa yfir stuðningi við það frumvarp sem hér liggar fyrir enda áttu samtökin fulltrúa í nefnd þeirri sem samdi frumvarpið. Neytendasamtókin mæla með lögfestingu frumvarpsins en gera eftirfarandi athugasemdir.

2. mgr. 17. gr.

Neytendur fá ráðgjöf sína og upplýsingar gjarnan frá vátryggingasölmönnum sem ekki hafa starfsleyfi en starfa á ábyrgð vátryggingamiðlara. Það skiptir neytendur gríðarlegu máli að fá réttar upplýsingar, bæði við val á tryggingu og eins við vátryggt tjón. Jafnvel þótt sölumenn starfi á ábyrgð miðlara hlýtur það að vera markmiðið að koma í veg fyrir að neytendinn verði fyrir tjóni vegna rangra upplýsinga. Það er því mikilvægt að þekking vátryggingasölmanna sé tryggð með sem bestum hætti. Neytendasamtókin telja að besta leiðin til að tryggja nægilega þekkingu sé að gera það að skilyrði að sölumenn vátryggingamiðlara undirgangist próf. Í þessu sambandi er bent á að starfsmenn fjármálfyrirtækja sem hafa með höndum verðbréfaviðskipti skulu hafa staðist próf í verðbréfamiðlun, sbr. 1. mgr. 53. gr. laga um fjármálfyrirtæki. Neytendasamtókin telja að þekking vátryggingasölmanna sé ekki nægilega tryggð með 2. mgr. 17. gr. frumvarpsins og leggja til að úr því verði bætt. Rétt er þó að geta þess að hér er ekki lagt til að vátryggingasölmenn undirgangist sama próf og vátryggingamiðlararnir sjálfir enda ekki rök til þess.

24. gr.

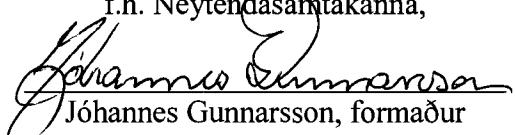
Í 24. frumvarpsins er fjallað um skyldu vátryggingamiðlara til að gera skriflega ráðninga-og/eða verksamninga við vátryggingasölmenn í sinni þjónustu (sjá og 46. gr. vegna vátryggingaumboðsmanna). Með frumvarpinu er því gert ráð fyrir að vátryggingamiðlari geti gert verksamninga við vátryggingasölmenn. Samkvæmt skilgreiningum lögfræðinnar er það eitt helsta einkenni verksamninga að verktaki er ekki á ábyrgð

verkkaupans og lýtur ekki beinu boðvaldi hans. Telja Neytendasamtökin ekki rök fyrir því að veita vátryggingamiðlurum heimild til þess að gera verksamninga við solumenn sína. Samkvæmt frumvarpinu skal ráðninga- og/eða verksamningurinn mæla fyrir um að solumaðurinn starfi á ábyrgð og undir stjórn og eftirliti vátryggingamiðlarans. Telja Neytendasamtökin að mun betur færi á því að leggja þá skyldu á vátryggingamiðlara að gera ráðningasamninga við alla sína solumenn. Þetta er eðlilegt í ljósi þess að um leyfisskylda starfsemi er að ræða.

IV. kafli

Með frumvarpinu er lögð til innleiðing tilskipunar nr. 2002/92/EB frá 9. desember 2002. Í 4. mgr. 4. gr. tilskipunarinnar kemur fram að aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda viðskiptavini gegn því að vátryggingamiðlari standi ekki skil á iðgjöldum til vátryggingafélagsins eða á bótafjárhæð eða endurgreiddum iðgjöldum til vátryggingartaka. Í a-lið kemur fram að slíkar ráðstafnir geti falist í laga- eða samningsákvæðum sem kveða á um að fé, sem viðskiptavinur greiðir til miðlara, teljist greitt til félagsins en að fé, sem félag greiðir miðlara, teljist ekki greitt til viðskiptavinar fyrr en hann fær það í hendur. Fleiri úrræði eru taldin upp í 4. mgr. 4. gr. og skulu aðildarríki velja eitt eða fleiri þeirra. Ljóst er að skilyrði 4. mgr. 4. gr. eru þegar uppfyllt með frumvarpinu en engu að síður leggja Neytendasamtökin til að ofangreint ákvæði a-liðar verði tekið inn í frumvarpið. Tryggir það stöðu neytenda með enn frekari hætti og er til þess fallið að hvetja miðlara til að afgreiða fjármuni á rétta staði eins fljótt og mögulegt er.

Neytendasamtökin gera ekki aðrar athugasemdir við frumvarpið og styðja lögfestingu þess.

Virðingarfyllst,
f.h. Neytendasamtakanna,

Jóhannes Gunnarsson, formaður

8. marts 2005

Alþingi
Erindi nr. P 131/1396
komudagur 19.4. 2005

N O T A T

Redegørelse om aflønning af forsikringsmæglere

1. Indledning

I den offentlige debat er der stillet spørgsmålstejn ved forsikringsmæglernes uvildighed, når de formidler pensionsordninger til kunder.

Den rejste kritik af forsikringsmæglerne består overordnet af fire punkter:

1. Der er ikke fuld gennemsigtighed omkring aflønningsformen mellem forsikringsmæglere og forsikringsselskab med den følge, at kunden ikke er ordentligt informeret om, at forsikringsmægleren modtager provision, og at provisionen stammer fra en del af kundens præmieindbetaling.
2. Forsikringsmæglerne placerer forsikringsaftalerne hos de forsikringsselskaber, der tilbyder høje etableringsprovisioner til forsikringsmæglerne.
3. Forsikringsselskaberne kritiserer forholdene omkring forsikringsmæglernes udbudsrende.
4. De høje etableringsprovisioner giver et incitament for forsikringsmæglerne til at anbefale hyppigt skift mellem forsikringsselskaber.

Forsikringsmæglerne afviser kritikken.

Finanstilsynet har på økonomi- og erhvervsministerens opfordring udarbejdet denne redegørelse. Som led i udarbejdelsen af redegørelsen har Finanstilsynet holdt møder med og modtaget materiale fra Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglernes Brancheforening samt Dansk Industri. Endelig har Finanstilsynet modtaget materiale fra syv livs- og pensionsforsikringsselskaber til brug for vurderingen af de påstande, der er fremsat i den offentlige debat.

Finanstilsynet har samtidig fundet anledning til nærmere at undersøge forholdene omkring forsikringsmæglernes modtagelse af vederlag fra tredjemand i forbindelse med forsikringsformidlingen.

Den rejste problemstilling om forsikringsmæglers uvildighed har alene omhandlet formidlingen af livsforsikringsprodukter, især i forbindelse med ordninger, hvor virksomheder har aftalt pensionsbidrag med medarbejdere. Denne redegørelse omhandler derfor forsikringsmæglernes aflønningsformer i forbindelse med formidling af sådanne livsforsikringer.

Det er Finanstilsynets vurdering, at det bør overvejes nærmere, om de løsningsforslag, der er fremlagt i denne redegørelse vedrørende livsforsikringsmæglere, ligeledes kan bidrage til at løse beslægtede problemstiller vedrørende skadesforsikringsmæglerne.

Finanstilsynet foreslår følgende:

1. Der indføres krav i lovgivningen om, at kunden (virksomheden) og forsikringsmægleren selv skal aftale kundens betaling for forsikringsmæglers ydelser. Ydelsen kan formidles af forsikringsselskabet af hensyn til de administrative og skattemæssige forhold hos enten virksomheden eller de omfattede medarbejdere.
2. Der indføres krav om, at forsikringsmægleren skal meddele kunden oplysninger om de anslæde omkostninger ved etablering,¹ samt meddele en årlig oversigt over løbende omkostninger. Disse oplysninger skal gives til virksomheden og de omfattede medarbejdere.
3. Der indføres krav om, at forsikringsmægleren skal meddele kunden oplysninger om eventuelle vederlag, som forsikringsmæglen modtager fra tredjemand i forbindelse med forsikringsformidlingen.
4. Markedets parter opfordres til at udarbejde fælles retningslinjer for udbud. Der tilvejebringes endvidere hjemmel i lov om forsikringsformidling til, at Finanstilsynet *kan* fastsætte regler for udbudsrunden, hvis parterne ikke kan nå til enighed om udarbejdelsen af fælles retningslinjer.

---

¹ Ved etableringsomkostninger forstås det vederlag, som kunden betaler forsikringsmægleren for arbejdsopgaver i forbindelse med selve etableringen af pensionsordningen eller skift til ny pensionsleverandør. Det kan f. eks. være betaling for analyse af kundens eksisterende pensionsforhold og for indhentning af tilbud fra nye pensionsleverandører, jf. afsnit 2.2.

2. Beskrivelse af forsikringsmæglernes aktivitet og aflønning

2.1. De lovmæssige rammer

Det er et grundlæggende princip i lov om forsikringsformidling, herunder i den gældende god skik bekendtgørelse for forsikringsmæglere, at forsikringsmægleren er kundens fuldmægtig og uvildige rådgiver. Kundens interesser og forhold er det afgørende for forsikringsmæglers rådgivning om, hvilket eller hvilke tilbud fra forsikringsselskaberne der tjener kundens interesser bedst. Der henvises til bilag 1 og 2, hvor der redegøres nærmere for lovgivningen i Danmark og de øvrige nordiske lande.

Ifølge lovgivningen skal forsikringsmægleren indgå en skriftlig samarbejdsaftale med kunden. Samarbejdsaftalen skal som minimum bl.a. indeholde oplysning om, hvilke ydelser forsikringsmægleren skal levere, og hvilken type honorering forsikringsmægleren modtager. Kunden skal i den forbindelse have oplyst, at pågældende har krav på at kende provisjonens størrelse.

Det fremgår endvidere af lovgivningen, at forsikringsmægleren skal analysere og beskrive kundens risici og forelægge kunden mulige løsninger på afdækning af kundens risici, vedlagt en beregning af de økonomiske konsekvenser heraf. Ligeledes skal forsikringsmægleren udarbejde udbudsmateriale, såfremt kunden ønsker forsikringsbehovet sendt i udbud.

Har en forsikringsmægler haft en forsikringsordning i udbud, følger det af lovgivningen, at forsikringsmægleren på baggrund af de indhentede tilbud skal udarbejde en rapport til kunden, der angiver den bedste mulige løsning eller valget mellem flere løsninger. Forsikringsmægleren skal tillige oplyse kunden om størrelsen af den til hvert enkelt tilbud knyttede provision eller andet vederlag, der tilfalder forsikringsmægleren.

2.2. Forsikringsmæglers aktiviteter

Etablering af en ny pensionsordning for en virksomheds medarbejdere eller flytning af en pensionsordning til et nyt forsikringsselskab medfører en række arbejdsopgaver for forsikringsmægleren. Forsikringsmægleren skal bl.a.:

- analysere de eksisterende pensionsforhold
- udarbejde koncept for pension og andre ydelser (firmaets politik)
- udarbejde vurderingsrapport
- indhente tilbud fra eksisterende og eventuelt nye pensionsleverandører
- udarbejde analyse og indstilling
- tilpasse eksisterende ordning

- forhandle kontrakt ved valg af ny pensionsleverandør
- udarbejde kommunikationsplan og informationsmateriale

Når pensionsordningen er etableret, udfører forsikringsmægleren typisk visse arbejdsopgaver dels for virksomheden, og dels for medarbejderne vedrørende selve pensionsordningen. Der er tale om følgende opgaver:

- afholde fælles informationsmøder
- afholde personlige rådgivningsmøder med den enkelte medarbejder i en virksomhed
- udføre policekontrol og efterfølgende sagsbehandling under det løbende forsikringsforhold

2.3. Forsikringsmæglerens aflønning

Det har indtil medio 2003 været almindelig praksis, at en forsikringsmægler modtager provision eller andet vederlag fra forsikringsselskabet for det arbejde, som forsikringsmægleren udfører for kunden i forbindelse med etablering af pensionsordningen og den efterfølgende servicering. Vederlagsstrukturen er dog efter medio 2003 blevet ændret, jf. tabel 1.

Tabel 1 er udarbejdet af Forsikringsmæglersforeningen i Danmark. De syv adspurgte forsikringsselskaber, som Finanstilsynet har kontaktet, har bekræftet tallene for deres vedkommende. Selskaberne er efterfølgende blevet anonymiseret på grund af Finanstilsynets særlige tavshedspligt.

Tabel 1 vedrører firmapensionsordninger, dvs. en aftale mellem en eller flere arbejdsgivere og et forsikringsselskab om obligatorisk optagelse i en pensionsordning for alle eller (en del af medarbejderne) hos den eller de pågældende arbejdsgivere.

Der ydes andre provisionssatser, hvor der er tale om individuelle ordninger og også andre provisionssatser, hvor der er tale om en firmapensionsordning på et andet omkostningsgrundlag² end de 4 % i tabel 1. Tendenserne omkring provisionsaflønninger er imidlertid det samme, uanset hvilken ordning der er tale om.

---

² Omkostningsgrundlaget er baseret på kundens årlige præmie, og dækker over forsikringsselskabets administrationsomkostninger for den enkelte pensionsordning.

Selskab	2002		2003		2004		2005	
	Etabl.	Løb.	Etabl.	Løb.	Etabl.	Løb.	Etabl.	Løb.
Selskab 1	-	-	-	-	0%	2%	0%	2%
Selskab 2	12%	1%	12%	1%	12%	1%	0%	2%
Selskab 3	12%	1%	12%	1%	12%	1%	12%	1%
Selskab 4	12%	1%	12%	1%	0% ³	2%	0% ⁴	2%
Selskab 5	12%	1%	12%	1%	0% ⁵	1%	12% ⁴	2,4%
Selskab 6	12%	1%	12%	1%	0%	3%	0%	3%
Selskab 7	16%	1%	16%	1%	16%	1%	0,40% ⁶	2,15%
Selskab 8	-	5% ⁶	-	5% ⁶	-	5% ⁶	-	5% ⁶
Selskab 9	12%	1%	12%	1%	12%	1%	12%	1%

Anm.: * Selskab 4 og 5's kontrakt var frem til 1/7-2002 løbetidsafhængig og gav typisk 12% i etableringsvederlag og 1% løbende. Samme er gældende for selskab 6 frem til ultimo 2003.

1 Indtegningsgebyr kr. 1.600

2 Indtegningsgebyr i kroner eller procent kan aftales med kunden

3 Indtegningsgebyr op til kr. 2.500

4 Udbetales med 4% i de første tre år

5 Engangsbeløb på 0,40% af præmien i hele forsikringens løbetid. Ved forsikringer med over 15 deltagere betales derudover et etableringsvederlag på 7% af den samlede årlige pensionsindbetaling.

6 Der betales 5% af den årlige præmie i 4 år.

Det fremgår af tabel 1, at det samlede vederlag til forsikringsmæglerne kan deles op i:

- Etableringsprovision (etabl.), som betales ved nytegning af forsikringer eller ved forhøjelse af bestående forsikringer, og som udbetales som en procentdel af 1. års præmieindbetaling.

- Løbende provision (løb.), der betales for den løbende servicering og rådgivning, og som udbetales som en procentdel af den løbende præmieindbetaling.

I henhold til tabel 1 aflønnede samtlige forsikringsselskaber forsikringsmæglerne i 2002 med en etableringsprovision på typisk 12 % af første års præmieindbetaling samt en løbende provision, som udgjorde 1 % af den løbende præmieindbetaling. Den ændrede vederlagsstruktur fra medio 2003 – som kan ses i tabellen over 2004 – har bevirket, at flere forsikringsselskaber har bevæget sig væk fra anvendelse af etableringsprovision.

Fire selskaber anvender således nu en aflønningsform, som kun indeholder løbende provision. De fire selskaber yder til gengæld forsikringsmægleren en højere løbende provision end de selskaber, som fortsat benytter sig af en etableringsprovision på de 12 %. Derudover har ét selskab valgt at fordele etableringsprovisionen på 12 % ud på tre år i stedet for et år.

Hvor meget den enkelte forsikringsmægler modtager i vederlag, vil først og fremmest afhænge af antallet af medarbejdere og deres pensionsbidrag i den enkelte pensionsordning – det vil sige det præmievolumen, som forsikringsmægleren sikrer forsikringsselskabet, men vil også afhænge af, i hvilket selskab pensionsordningen bliver placeret.

2.3.1. Andre former for vederlag, bonusordninger og naturalydelser

I den offentlige debat har der været peget på, at forsikringsmæglerne udover etableringsprovisioner og løbende provisioner modtager en såkaldt "guldbonus", hvorved forstås, at forsikringsselskaberne betaler forsikringsmægleren et beløb for, hvor mange pensionsordninger det enkelte forsikringsselskab har fået fra forsikringsmægleren et konkret år. Ligeledes er der fremdraget eksempler på, at forsikringsselskaberne finansierer dyre udlandsrejser m.v.

Finanstilsynet har fået oplyst af de syv forsikringsselskaber, at der ikke i dag anvendes "guldbonusordninger" eller ydes andre former for vederlag eller naturalydelser.

3. Kritikken af den traditionelle vederlagsmodel

3.1. Der er ikke gennemsigtighed omkring aflønningsformen

Et af de kritikpunkter, der er rejst overfor den nuværende aflønningsform er, at der ikke er reel gennemsigtighed omkring den provision, som forsikringsmægleren modtager fra forsikringsselskaberne.

Forsikring & Pension bemærker i sin redegørelse til Finanstilsynet, at de ændringer i vederlagsstrukturen, der er beskrevet i afsnit 2.3, naturligt har medført problemer for forsikringsmæglerne, der har været vant til at base-re deres virksomhed på store etableringsprovisioner. Forsikring & Pension fremhæver imidlertid, at fokus bør rettes på kundernes behov for uvildig rådgivning og markedets effektivitet.

Det er Forsikring & Pensions vurdering, at så længe forsikringsmægler-nes aflønning afhænger af, hvilket forsikringsselskab de henviser til, vil det kunne kritiseres, at forsikringsmæglerne tjener deres penge ved at indgå aftaler med forsikringsselskaber om, hvor stor en procentdel af kundens præmieindbetalinger der skal tilfalde mægleren.

Forsikring & Pension opfordrer til, at der stilles krav om, at kunden og forsikringsmægleren selv skal aftale betalingen for forsikringsmæglerens ydelser.

Dansk Industris bidrag til Finanstilsynet, som er i tråd med Forsikring & Pensions, efterlyser ligeledes en aflønningsform, der understøtter uvildig-heten, som er forsikringsmæglerens særkende.

Dansk Industri foreslår, at der bør foreligge en aftale direkte mellem virk-somhed og mægler om selve aflønningsformen og størrelsen på denne. Dansk Industri anbefaler herunder, at forsikringsmægleren pålægges, eventuelt via god skik-reglerne, ikke kun at angive et honorarkrav som en procentdel - eksempelvis af en forsikringspræmie - men tillige angive det omtrentlige samlede honorarkrav i kroner for aftalens løbetid. Dette gæl-der især på livsforsikringsområdet, hvor det umiddelbart for virksomhe-den kan være vanskeligt at vurdere omfanget af den samlede økonomiske vederlæggelse af forsikringsmægleren.

Forsikringsmæglerbranchen har anført, at der allerede i den indledende fase med kunden aftales, hvilket vederlag forsikringsmægleren skal have for sit arbejde. Den omstændighed, at vederlaget betales af forsikringssel-skabet, er alene udtryk for, at forsikringsselskabet i realiteten er en betalingsformidler af det vederlag, forsikringsmægleren skal have for sin ydelse. Anvendelsen af denne betalingsformidlermodel er begrundet i administrative og skattemæssige forhold hos virksomheden eller de om-fattede medarbejdere.

Endvidere anfører forsikringsmæglerbranchen, at etableringsprovision og den efterfølgende løbende provision alene afspejler den faktiske udvik-ling i de udgifter, som forsikringsmæglervirksomheden afholder ved for-midlingen af livs- og pensionsforsikringsprodukter.

Finanstilsynets vurdering:

Finanstilsynet skal fremhæve, at forsikringsmæglererhvervets funktion er at varetage kundens interesser, når der skal træffes beslutning om indgåelse af forsikringskontrakter. En forudsætning for erhvervets troværdighed er, at der er tillid til, at forsikringsmægleren alene varetager kundens interesser og i sin rådgivning ikke varetager egne interesser.

Det må her tillægges vægt, at både Forsikring & Pension og Dansk Industri foreslår, at der fastsættes klare regler for aflønning af forsikringsmægleren, og at forsikringsmæglerbranchen bekræfter, at kunden og forsikringsmægleren aftaler forsikringsmæglerens vederlag.

Finanstilsynet foreslår derfor, at der i lov om forsikringsformidling indføres krav om, at kunden og forsikringsmægleren selv skal aftale betalingen for forsikringsmæglerens ydelser. Denne aftale skal fremgå af parternes samarbejdsaftale.

Det er Finanstilsynets vurdering, at kravet om, at det er kunden og forsikringsmægleren, der aftaler prisen for forsikringsmæglerens ydelser, både skal finde anvendelse i relation til kundens betaling af etableringsprovision og i relation til kundens betaling for den løbende servicering af pensionsordningen.

Det skal samtidig fremgå af lovgivningen, at et forsikringsselskab ikke må indgå efterfølgende aftaler med forsikringsmægleren om betaling af honorar til denne. Forsikringsmæglerens honorar aftales alene med kunden og betales af kunden. Aftalen om honorar skal fremgå af samarbejds-aftalen med kunden, og det aftalte honorar skal oplyses overfor forsikringsselskaber, der indbydes til at give tilbud på kundens forsikringsdækning.

Det aftalte honorar mellem kunden og forsikringsmægleren og hvilke forhold kunden selv sørger for, bliver således en del af udbudsmaterialet og forsikringsselskaberne kan på dette grundlag udarbejde selskabets forsikringstilbud til kunden.

Finanstilsynet finder ikke, at der er noget til hinder for, at forsikringsselskabet fortsat varetager den praktiske formidling af honoraret, som det er tilfældet i dag. Anvendelsen af denne betalingsformidlermodel er begrunnet i administrative og skattemæssige forhold hos virksomheden eller de omfattede medarbejdere.

Betalingsformidlermodellen giver ikke Finanstilsynet anledning til betænkeligheder i forhold til gennemsigtigheden, så længe det står klart for

kunden, at det er kunden, og ikke forsikringsselskabet, der betaler for forsikringsmæglerens ydelser.

Finanstilsynet foreslår endvidere, at der i lov om forsikringsformidling indføres krav om, at forsikringsmægleren skal meddele kunden oplysninger om de anslæde omkostninger ved etablering af pensionsordningen, samt meddele en årlig oversigt over løbende omkostninger til forsikringsmægleren for den løbende servicering. Herved skabes der gennemsigtighed vedrørende det honorar, som kunden reelt betaler sin forsikringsmægler for dennes ydelser.

Finanstilsynet skal fremhæve, at i tilfælde, hvor forsikringsmæglerens honorar fratrækkes i den enkelte medarbejders (forsikringstagers) pensionsdepot, skal oplysningerne om afholdelse af omkostningerne tillige fremgå af den enkelte medarbejdernes årlige oversigt.

Forslaget vil endvidere gavne den fri konkurrence, idet forsikringsselskaberne ved den foreslæde model vil konkurrere på forsikringsproduktet, frem for at lade provisionssatser udgøre et konkurrenceparameter.

Regeludarbejdelsen vil ske i tæt samarbejde med repræsentanter for Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglernes Brancheorganisation, Dansk Industri og Konkurrencestyrelsen.

For at sikre en gennemførelse af intentionerne, som angivet ovenfor, vil Finanstilsynet som hidtil påse overholdelsen af bekendtgørelse om god forsikringsmæglerskik. Finanstilsynet vil tillige stikprøvevis undersøge det aftalemateriale, der er udarbejdet mellem forsikringsmægleren og kunden. Finanstilsynet vil på samme vis undersøge det udbudsmateriale, der ligger til grund for konkrete udbud.

3.2. Forsikringsmæglerne placerer forsikringsaftalerne hos de forsikringsselskaber, der tilbyder høje etableringsprovisioner til forsikringsmæglerne

Det har i den offentlige debat været anført, at forsikringsmæglerne placerer forsikringsaftalerne hos de selskaber, der tilbyder høje etableringsprovisioner til forsikringsmæglerne. Nogle forsikringsselskaber har ved hjælp af konkrete eksempler søgt at illustrere overfor Finanstilsynet, at de forsikringsselskaber, der ikke tilbyder de høje etableringsprovisioner i stigende grad forbigås af forsikringsmæglerne med usaglige begrundelser.

Forsikringsmæglerforeningen i Danmark har hertil anført, at der ikke er nogen sammenhæng mellem udbetaling af provision og de forsikrings-

ordninger, der anbefales kunden. Når nogle forsikringsselskaber ikke modtager så stor en andel af aftalerne som tidligere, skyldes det den øgede konkurrence fra andre selskaber, der har udviklet konkurrencedygtige produkter, som kunderne efterspørger.

Finanstilsynet har i anledning af forsikringsselskabernes kritikpunkt modtaget oplysninger fra Forsikringsmæglerforeningen i Danmark om, hvordan udbudte pensionsordninger er blevet placeret i årene 2002, 2003 og 2004, jf. tabel 2. Samtidig har Finanstilsynet anmodet forsikringsselskaberne om at kommentere Forsikringsmæglerforeningen i Danmarks oplysninger.

Selskab	2002			2003			2004		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Selskab 1	5	2	5	7	9	5	4	1	0
Selskab 3	14	2	10	24	6	13	12	2	12
Selskab 4	13	6	8	13	6	7	10	5	7
Selskab 5	8	6	2	13	8	7	15	12	3
Selskab 6	10	6	9	18	15	4	22	22	4
Selskab 7	36	2	32	23	2	20	22	0	16
Selskab 9	12	2	9	10	6	9	8	5	5
Afventer	0	0	0	0	0	0	28	0	0
I alt	98	28	65	106	43	65	121	47	47

Anm.: Udbudene er gennemført af mæglere med en samlet markedsandel over 90 % af det samlede mæglerbetjente marked. Tallene omfatter 353 større eller mindre virksomheder (forsikringsmæglerkunders) udbudte pensionsordninger.

De tal, der i næstsidste linje indgår i rubrikken "Afventer" for 2004, forventes fordelt i 2005.

Kolonne 1: Viser, hvor mange udbud det enkelte forsikringsselskab har vundet ud af det totale antal udbud, dvs. udbud for både eksisterende og nye kunder.

Kolonne 2: Viser, hvor mange af de vundne pensionsordninger i forvejen var placeret i samme forsikringsselskab. Differencen mellem kolonne 1 og 2 svarer således til den reelle nytilgang på mæglerbaserede pensionsordninger.

Kolonne 3: Viser udbud for nye kunder hos mægleren. Tallene i kolonne 3 er således indeholdt i tallene i kolonne 1.

Det har vist sig meget vanskeligt at foretage en sammenligning af de to parters oplysninger.

Både forsikringsselskaberne og Forsikringsmæglerforeningen i Danmark har oplyst, at det er ikke muligt at få en præcis bekræftelse på, om Forsikringsmæglerforeningens tal er korrekte, da der blandt de forskellige forsikringsselskaber og forsikringsmæglerselskaber kan være forskelle på, hvilken måde skæringstidspunktet for opsigelsen/tilgangen af en pensionsordning opgøres.³

Dog bekræfter begge parters oplysninger, at to ud af de fire selskaber, der fortsat benytter etableringsprovisioner, jf. tabel 1, har oplevet en fremgang i nye pensionsordninger i perioden 2003 til 2004. De resterende to selskaber har enten haft en tilbagegang eller en næsten uændret andel i nye pensionsordninger i samme periode.

Forskellen mellem kolonne 1 og kolonne 2 i tabel 2 viser forsikringsselskabernes tilgang af nye kunder. For de tre forsikringsselskaber, som har afskaffet etableringsprovisionen, har der været en tilbagegang i nye pensionsordninger fra 2003 til 2004. Dvs. den samme periode, som disse forsikringsselskaber afskaffede etableringsprovisionen.

Derudover fremgår det af forsikringsselskabernes oplysninger, at de selskaber, som har afskaffet etableringsprovisionen, har mistet flere eksisterende ordninger end de selskaber, som fortsat benytter sig af etableringsprovisionen.

Seks forsikringsselskaber har givet oplysninger om antallet af afgivne tilbud i perioden 2003 til 2004. Finanstilsynet kan af disse oplysninger udlede, at de forsikringsselskaber, der har afskaffet etableringsprovision, har afgivet færre tilbud end de forsikringsselskaber, som fortsat benytter sig af etableringsprovision.

Finanstilsynets vurdering:

Finanstilsynet skal påpege, at placeringen af pensionsordninger som mæglerne anfører, kan skyldes, at nogle forsikringsselskaber ikke er tilstrækkelig konkurrencedygtige i forhold til andre forsikringsselskaber eller ikke har de firmapensionsordninger, som kunderne efterspørger.

Imidlertid kan det ikke afvises, at også etableringsprovisionens størrelse indgår som et element i forsikringsmæglerens overvejelser, når pågældende skal anbefale en pensionsordning til en kunde, specielt hvis der er flere pensionstilbud at vælge imellem, og tilbuddene er nogenlunde ens.

---

³ Man skal samtidig være opmærksom på, at sammenligningsperioden for de ovennævnte tal er meget lille, hvorfor udsving i de faktorer der påvirker pensionsselskabers salg kan have en stor betydning.

En endelig konklusion på disse modsatrettede synspunkter vil forudsætte, at også de enkelte kunder hos forsikringsmæglerne blev inddraget, herunder hvilke præferencer den enkelte kunde har haft i forbindelse med valget af den pågældende pensionsordning. Det kan heller ikke udelukkes, at det for kunden også har spillet en rolle, om kunden selv skulle betale mægleren direkte for arbejdet med at etablere en pensionsordning frem for, at forsikringsselskabet finansierede mæglerens arbejde med en etableringsprovision på 12 pct. af det årlige præmiebeløb.

Finanstilsynet finder det afgørende, at der fra kundens side er tillid til, at forsikringsmæglerne alene handler i kundens interesse, hvilket i endnu højere grad sikres med Finanstilsynets forslag under afsnit 3.1. end med den nuværende ordning.

Finanstilsynets forslag medfører, at forsikringsmægleren ikke tilskyndes til at placere pensionsordninger hos forsikringsselskaber, under hensyntagen til forskellige aflønningsordninger. Aflønningen og forsikringsmæglerens eventuelle servicering er aftalt med kunden, og er en del af udbudet. Betingelserne er derfor de samme, uanset hvilket selskab kunden i sidste ende kontraherer med.

3.3. Forsikringsselskaberne kritiserer forholdene omkring forsikringsmæglernes udbudsrunde

Nogle forsikringsselskaber har rettet kritik af forsikringsmæglernes udbud. Det er f.eks. blevet påpeget, at når en pensionsordning kommer i udbud, skal forsikringsselskaberne betale 75.000,- kr. plus moms til forsikringsmægleren som betingelse for at deltage i en udbudsrunde.

Forsikringsmæglerforeningen i Danmark har oplyst, at der ikke er tale om, at alle der deltager i udbudet skal betale for deltagelsen, men kun det vindende selskab, og at det er efter ønske fra kunden.

Det er ligeledes anført, at forsikringsmæglerne undlader at medtage de forsikringsselskaber i udbudsrunden, der ikke anvender et af mægleren udviklet investeringskoncept. Endelig anfører visse forsikringsselskaber, at endelig prissammenligning mellem de forskellige indkomne tilbud, ikke sker på et reelt grundlag, idet kunden eksempelvis ikke oplyses korrekt om de ulemper en flytning af en pensionsordning kan medføre, herunder om tab af ydelsesgarantier og tilbagebetaling af risikopræmie.

Finanstilsynets vurdering:

Finanstilsynet finder, at det er afgørende for forsikringsmæglerens rolle som kundens rådgiver, at der ikke kan rejse kritik om forholdene om-

kring udbudets gennemførelse. Derfor giver det anledning til betænkeligheder, at udbudet kritiseres for at være uigennemsigtigt og ikke bidrager til at give kunden et relevant grundlag for at vurdere de indkomne tilbud.

Det skal tilstræbes, at forholdene omkring udbudet sikrer transparens og gennemsigtighed, således at der kan skabes tillid til, at udbudsunder forregår redeligt og loyalt for alle involverede parter.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at etiske regler og retningslinjer for, hvordan et udbud bør gennemføres, med fordel kan udarbejdes i samarbejde mellem forsikringsbranchen, forsikringsmæglerbranchen samt de brancheorganisationer, der repræsenterer kundens interesser.

Finanstilsynet finder, at det er vigtigt, at der kan skabes et fælles fundament for udbudet, så kundens forsikringsbehov varetages optimalt i forbindelse med et udbud. Hvis markedets parter ikke kan nå til enighed om udarbejdelse af fælles etiske retningslinjer, vil der være behov for, at der fastsættes regler herfor på administrativt niveau.

Finanstilsynet foreslår derfor, at der i lov om forsikringsformidling tildelles Finanstilsynet en adgang til at udstede regler om udbudet. Hjemmelsbestemmelsen skal udformes således, at Finanstilsynet *kan* fastsætte regler for udbuddet, hvis der skønnes at være behov herfor, hvilket kun vil være tilfældet, hvis der ikke i fællesskab kan fastsættes retningslinjer.

3.4. Forsikringsmæglerne opfordrer kunderne til at skifte pensionsordning for, at forsikringsmægleren kan honoreres med en etableringsprovision i forbindelse med skift til anden pensionsleverandør

Den traditionelle vederlagsmodel er endvidere blevet mødt med den kritik, at de høje etableringsprovisioner medfører, at forsikringsmæglerne opfordrer kunden til at skifte pensionsordning, således at en etableringsprovision kan udløses i forbindelse med skift til anden pensionsleverandør.

Heroverfor har Forsikringsmæglerforeningen i Danmark oplyst, at den øgede hyppighed i flytning af pensionsordninger, skal vurderes i lyset af Regeringens indsats for at reducere de tidligere meget store flytteomkostninger. Tidligere kostede det op til 7 pct. af indeståendet at flytte et depot. En kunde kunne således komme ud for at betale 50.000 kr. i flyttegebyr. Denne udgift ligger efter mæglerforeningens oplysninger i dag i niveau 0 – 1.500 kr. Dette har efter foreningens opfattelse skabt mere konkurrence og langt større mobilitet på pensionsmarkedet, hvilket er til fordel for kunderne.

Forsikringsmæglerbranchen har endvidere oplyst til Finanstilsynet, at forsikringsselskaberne i stigende grad retter uopfordret henvendelse direkte til pensionskunder, og præsenterer kunderne for forsikringsselskabets produkter. Denne udvikling forklarer forsikringsmæglerbranchen med, at markedet for etablering af pensionsordninger er tæt på at være mættet, og at en øgning af et forsikringsselskabs markedsandel derfor i stigende grad sker via flytning af pensionsordninger fra et andet forsikringsselskab.

Sådanne uopfordrede henvendelser direkte til pensionskunderne anmerker, ifølge forsikringsmæglerbranchen, kunderne til at anmode forsikringsmægleren om at gå i udbud på kundens pensionsordning.

Finanstilsynets vurdering:

Finanstilsynet finder, at forsikringsmæglerbranchens synspunkter kan være en god forklaring på, at pensionsordninger flyttes oftere end tidligere.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at de løsningsforslag som er redegjort for under punkt 3.1. bidrager til at give kunden et godt beslutningsgrundlag for at vurdere, om det er hensigtsmæssigt for kunden at flytte sin pensionsordning.

Dette skyldes, at når det er kunden og forsikringsmægleren, der aftaler forsikringsmæglerens honorar, er der intet incitament til for forsikringsmægleren at flytte ordningerne hyppigere, end kunden ønsker. Det er kunden selv, der betaler for at få ordningen flyttet. Kunden kan således vurdere hensigtsmæssigheden i en flytning af sin pensionsordning i lyset af de omkostninger, der er forbundet med at lade ordningen gå i udbud.

Bilag 1: Hvordan er reglerne for aflønning af forsikringsmæglere i Danmark

Regelgrundlag i medfør af gældende lov om forsikringsformidling nr. 362 af 19. maj 2004.

Med virkning fra den 1. januar 2005 er bestemmelsen om forsikringsmæglernes oplysningspligt om provision ændret.

Det gælder nu, at forsikringsmægleren skriftligt skal meddele kunden, at der modtages provision og at kunden på anmodning kan få oplyst provisionens størrelse.

§ 14, stk. 2

Modtager forsikringsmæglervirksomheden provision eller andet vederlag som følge af forsikringsformidlingen, skal kunden gøres bekendt hermed. Endvidere skal forsikringsmæglervirksomheden gøre kunden bekendt med adgangen til at få oplyst provisionens eller vederlagets størrelse og på forespørgsel oplyse denne.

Af bekendtgørelse om god forsikringsmæglerskik § 5 fremgår, at *forsikringsmægleren skal udarbejde en skriftlig samarbejdsaftale med kunden og at aftalen skal indeholde oplysninger om hvilken type honorering forsikringsmægleren modtager.*

Ønsker kunden sit behov for forsikringsdækning sendt i udbud hos flere forskellige forsikringsselskaber inden kunden træffer sit endelige valg, præciseres det i § 8 i bekendtgørelsen om god forsikringsmæglerskik, at *forsikringsmægleren skriftligt skal oplyse kunden om størrelsen af den til hvert enkelt tilbud knyttede provision eller andet vederlag, der tilfalder forsikringsmægleren.*

Regelgrundlag indtil 1. januar 2005

Lov om forsikringsformidling, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 5. december 2003 indeholdt følgende bestemmelse om forsikringsmæglernes oplysningspligt:

§ 13, stk. 3

En forsikringsmægler skal skriftligt og uopfordret oplyse forsikringstage- ren om størrelsen af den af mægleren aftalte provision eller andet veder- lag, som er knyttet til de tilbud fra forsikringsselskaberne, som forelæg- ges kunden.

Baggrund for lovændringen

I direktiv om forsikringsformidling lægges vægt på forsikringsmæglers generelle oplysningspligt over for kunden om alle relevante forhold, der kan have betydning for kundens valg af forsikringsselskab. Forsikrings-

mæglerens aflønning er ikke i direktivet specifikt nævnt som et emne, der omfattes af oplysningspligten. •

Den gældende lov opretholder alligevel reglen som en relevant oplysning, der skal meddeles kunden. Men reglens indhold er formuleret, så den er i overensstemmelse med de gældende regler for forsikringsagentvirksomheder og ejendomsformidleres oplysningsforpligtelser i relation til modtagelse af provision eller andet vederlag i forbindelse med forsikrings - eller ejendomsformidlingen.

Bekendtgørelsen om god forsikringsmæglerskik opretholder ligeledes forsikringsmæglerens skærpede oplysningspligt om forsikringsmæglerens aflønning, når kunden har ønsket at få sit forsikringsbehov sendt i udbud hos flere forsikringsselskaber.

Kunden har i denne situation vist, at samtlige forhold omkring valg af forsikringsleverandør, har betydning.

Bilag 2: Nordisk lovgivning for mæglerprovision

Nedenfor er der foretaget en beskrivelse af henholdsvis Sverige, Norge og Finlands implementeringen af Rådets direktiv nr. 2002/92-EF af 9. december 2002 om forsikringsformidling.

Ingen af de tre nordiske lande har endnu vedtaget deres respektive love om forsikringsformidling.

Sverige

Det svenska "Förslag till lag (2005:000) om försäkringsförmedling" indeholder i kap. 6, § 1, stk. 5 følgende bestemmelse:

Försäkringsförmedlaren skall snarast och senast innan ett försäkringsavtal ingås lämna information till kunden om 5. priset för försäkringsförmedlingen.

Forsikringsmægleren skal altså alene oplyse kunden om prisen for den pågældende ydelse. Lovforslaget indeholder ikke noget krav om, at forsikringsmægleren ikke må modtage provision fra forsikringsselskabet

I Sverige skal loven træde i kraft d. 1. april 2005, om end der må forventes en vis udskydelse.

Norge

Det norske "lovforslag om forsikringsformidling" indeholder i § 5-4, nr. 4 følgende bestemmelse:

Før inngåelse av en første forsikringsavtale og om nødvendig ved erindring eller fornyelse av avtalen, skal en forsikringsmegler minst gi kunden informasjon om følgende:

4. størrelsen på provisjon og/eller annen godtgjørelse som forsikringsmeglerforetaket mottar fra forsikringsgiveren for angeldende forsikring, og den provisjon eller vederlag som forsikringsmeglerforetaket vil kreve fra oppdragsgiver.

Forsikringsmægleren skal ifølge lovforslaget dels oplyse kunden om størrelsen på det vederlag kunden skal betale forsikringsmægleren, og dels oplyse om størrelsen på den provision forsikringsmægleren modtager fra forsikringsselskabet.

Derudover er der udarbejdet en branchenorm mellem det Norske Forsikringsmegleres Forening og Finansnæringens Hovedorganisasjon, der indeholder en aftale om, at forsikringsmæglerne kun må opkræve vederlag af kunden.

Loven forventes først at træde i kraft i juni/juli 2005.

Finland

Det finske "lagförslag om försäkringsförmedling" indeholder i § 26 følgende bestemmelse:

Försäkringsmäklaren får ta emot arvode endast från uppdragsgivaren.

I modsætning til Norge og Sverige, må forsikringsmæglerne i Finland kun modtage vederlag fra kunden.

SAMBAND ÍSLENSKRA TRYGGINAFÉLAGA

Association of Icelandic Insurance Companies

S/63

*Alþingi
Erindi nr. þ 131/1208
komudagur 7. 4. 2005*

Suðurlandsbraut 6
108 Reykjavík
Sími/Tel.: +354-568 1612
Bréfsími/Fax: +354-568 9664

Alþingi,
efnahags- og viðskiptanefnd,
nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

6. apríl 2005

Efni: Um frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál.

Með bréfi efnahags- og viðskiptanefndar, dags. 11. mars sl., var óskað umsagnar Sambands íslenskra tryggingafélaga um ofangreint frumvarp. Af því tilefni skal eftirfarandi atriðum hreyft:

1. Í frumvarpinu er að finna almennar og stórum ítarlegri reglur um miðlun vátrygginga en gilt hafa til þessa. Skilgreining á því, hvað teljast skuli miðlun vátrygginga er miklu víðtækari en í gildandi lögum. Af því leiðir m.a., að starfsemi fleiri aðila en vátryggingamiðlara einna munu falla undir hinár nýju reglur um miðlun vátrygginga. Auk vátryggingamiðlara, sem starfa á eigin ábyrgð, tekur frumvarpið þannig einnig til vátryggingaumboðsmanna, sem starfa á ábyrgð vátryggingafélaga, auk þess sem þar er að finna reglur, er lúta að vátryggingasölmönum, sem starfa á vegum vátryggingamiðlara eða vátryggingaumboðsmanna. Vátryggingasölmenn vátryggingafélaganna sjálfra falla ekki undir reglur frumvarpsins, enda fer um störf þeirra eftir lögum nr. 60/1994 um vátryggingastarfsemi. Í frumvarpinu eru gerðar hæfis- og hæfniskröfur til þeirra, sem koma að miðlun vátrygginga, og upplýsingaskylda þessara aðila á margvíslegan hátt gerð skýrari gagnvart neytendum. Meðal nýmæla í frumvarpinu er að starfsemi vátryggingaumboðsmanna verði háð sérstakri skráningu vátryggingafélags, og áður en slík skráning fari fram, skuli félagið kanna, að umboðsmaðurinn búi yfir nægilegri þekkingu og uppfylli að auki ýmis almenn hæfisskilyrði.

Með frumvarpinu er verið að innleiða tilskipun 2002/92/EB um miðlun vátrygginga, en aðildarríki hafa þó allnokkurt svigrúm varðandi innleiðinguna, þar sem í henni eru settar fram kröfur um lágmarkssamræmingu. Átti fulltrúi SÍT sæti í

starfshópi þeim, sem samdi frumvarpið. Í frumvarpinu felst aukin neytendavernd, og reglur um miðlun vátrygginga eru gerðar skýrari. Af hálfu SÍT er lýst stuðningi við meginnefni frumvarpsins.

2. Í 32. gr. frumvarpsins er fjallað um endurgjald vátryggingamiðlara. Er þar nokkuð skerpt á skyldu vátryggingamiðlarans til að upplýsa vátryggingartakann um þóknun miðlarans miðað við gildandi reglur. Felst meginbreyingin í því, að í stað þess að upplýsa vátryggingartakann um þóknunina í þeim tilvikum einum, sem vátryggingartaki óskar sérstaklega eftir því, skuli miðlaranum jafnan skylt að upplýsa um þóknun sína ótilkvaddur. Þótt þetta sé vissulega til nokkurra bóta, þá er reglan ekki í samræmi við þær breytingar, sem ýmist eru í deiglu m.a. á Norðurlöndunum eða munu þegar lögleiddar.

Á síðustu misserum og árum hefur víða orðið ljóst, að í stað þess að láta hagsmuni vátryggingartakanna ráða því hjá hvaða vátryggingafélagi vátryggt er, bæði á grundvelli fjárhæðar iðgaldsins og vátryggingarverndar sem slíkrar, hafa vátryggingamiðlarar miðlað vátryggingunum til þeirra vátryggingafélaga, sem hæstu þóknunina hafa boðið miðlurunum. Eru þessi mál því nú til gagngerrrar endurskoðunar, bæði í Evrópu og Bandaríkjunum. Hafa menn leitað leiða til að búa svo um hnúta, að hagsmunir neytandans/vátryggingartakans ráði ætíð í þessum efnum, en ekki fjárhagslegur ávinningsur vátryggingamiðlarans. Hefur verið bent á, að hér geti verið miklir fjármunir í húfi fyrir miðlarann, einkum í líf- og söfnunarlíftryggingum einstaklinga og almennt í atvinnurekstrartryggingum. Hefur því sú leið átt vaxandi fylgi að fagna, að breyta reglum á þann veg, að vátryggingafélögum skuli með öllu óheimilt að greiða vátryggingamiðlurum endurgjald fyrir að koma vátryggingarsamningi á. Þess í stað skuli sá, sem nýtir sér þjónustu miðlarans, greiða fyrir þjónusu hans. Með þessu næst tvennt. Í fyrsta lagi næst markmiðið um að hagsmunir vátryggingartakans ráði fór og ráðgjöf miðlarans byggi á hlutlausri og faglegrí greiningu á þeim vátryggingum sem til boða standa. Í öðru lagi verður þessi tilhögun til þess, að sá einn, sem óskar eftir þjónustu miðlarans, greiði sjálfur fyrir hana, í stað þess að almennir vátryggingartakar/viðskiptavinir vátryggingafélaganna, sem taka vátryggingar hjá félögum beint og milliliðalaust “niðurgreiði” þá þjónustu að vissu marki. Í stjórnarfrumvarpi um miðlun vátryggingu í Finnlandi, þar sem tilskipun 2002/92/EB um vátryggingamiðlun var innleidd, var lagt fortakslaust bann við því, að vátryggingafélög greiddu miðlurum þóknun fyrir að miðla vátryggingum til félaganna, m.ö.o. endurgjaldið vegna slíkrar þjónustu skuli greitt af vátryggingartökum sjálfum. Nýverið hefur Finanstilsynet í Danmörku, systurstofnun Fjármálaeftirlitsins hér á landi, á grundvelli sérstakrar skýrslu lagt til sams konar breytingar á lögum í Danmörku. Þá er um þessar mundir mjög verið að huga að breytingum í þessa veru í Noregi og Svíþjóð.

Með vísan til framanritaðs er lagt til, að 1. mgr. og 2. mgr. 32. gr. verði breytt, og

þær gerðar að einni málsgrein, svohljóðandi:

“Væntanlegur vátryggingartaki skal jafnan upplýstur um fjárhæð endurgjalds sem vátryggingamiðlari áskilur sér vegna viðskiptanna. Vátryggingamiðlari má ekki taka við endurgjaldi af nokkru tagi frá vátryggingafélagi vegna vátryggingarsamninga, sem hann hyggst miðla eða hefur miðlað til félagsins.”

Undirritaður er reiðubúinn að skýra efnisatriði umsagnar þessarar frekar, verði eftir því óskað.

Með vinsemdu og virðingu,
SAMBAND ÍSLENSKRA TRYGGINGAFÉLAGA

Sigmar Ármannsson

Samtök banka og verðbréfafyrirtækja
Bankers' and Securities Dealers' Association of Iceland

Alþingi
Erindi nr. P 131/1205
komudagur 7. 4. 2005

6. apríl 2005

Alþingi,
efnahags- og viðskiptanefnd,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frv. til l. um miðlun vátrygginga (551. mál)

Vísað er í bréf nefndarinnar dags. 11. mars sl. þar sem óskað er eftir umsögn um ofangreint mál

SBV áttu fulltrúa í nefndinni sem vann að frumvarpinu og styðja samþykkt þess.

Virðingarfyllst,

Guðjón Rúnarsson,
framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. p 131/1233
komudagur 8. 4. 2005

7. apríl 2005
SÍ-21882

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 -10
150 Reykjavík

Með bréfi dags. 11. mars 2005 óskaði efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis eftir umsögn Seðlabanka Íslands um frumvarp til laga um miðlun vátrygginga, 551. mál, EES reglur.

Seðlabanki Íslands gerir ekki athugasemd við frumvarpið.

Virðingarfyllst
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Eiríkur Guðnason
Eiríkur Guðnason
bankastjóri

Jón Sigurðsson
Jón Sigurðsson
bankastjóri

S E Ð L A B A N K I Í S L A N D S

K A L K O F N S V E G I 1 · 1 5 0 R E Y K J A V Í K
S I M I : 5 6 9 9 6 0 0 · N E T F A N G : s e d l a b a n k i @ s e d l a b a n k i . i s · B R É F A S Í M I : 5 6 9 9 6 0 5

Athugasemdir við frumvarp til laga um miðlun vátrygginga

Það eru einkum þrjú atriði sem gerðar eru athugasemdir við.

1.

Í frumvarpinu eru gerðar svipaðar kröfur til umboðsmanna og sjálfstætt starfandi söludeilda vátryggingafélaganna og til löggiltra vátryggingamiðlara. Eðli máls samkvæmt eru kröfurnar á vátryggingamiðlara ítarlegri. Eftirlit með störfum vátryggingamiðlara verður eftir sem áður hjá Fjármálaeftirlitinu, en eftirlit með umboðsmönnum og sjálfstætt starfandi söludeildum tryggingafélaganna, verður hjá tryggingafélögum sjálfbum. Tryggingafélögin eiga sem sé að hafa eftirlit með samstarfsaðilum sínum!!! Tryggingafélögin eru sjálf undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins og auðvitað eiga sjálfstætt starfandi sölufyrirtæki að vera það líka. Með þessum fyrirtækjum er ekkert eftirlit, en þau vinna nánast eins og vátryggingamiðlanir, en eru undanþegin eftirliti og þurfa ekki að vera með starfsábyrgðartryggingu. Telja verður að þessi mismunun sé brot á jafnræðisreglu stjórnarskrárinnar.

2.

Í 32. grein frumvarpsins segir: "Vætanlegur vátryggingataki skal jafnan upplýstur um endurgjald er vátryggingamiðlari þiggur vegna viðskiptanna". Þetta gengur lengra en nágildandi lög sem segja á þá leið að vátryggingataki geti fengið upplýsingar um þóknun fari hann fram á það. Afar sjaldan reynir á þetta ákvæði, en nú er gengið lengra og vátryggingamiðlari skyldaður til þess að upplýsa um þóknun, hvort sem vátryggingataki óskar þess eður ei. Mat meirihluta nefndarmanna er byggt á misskilningi. Hugsanlega gæti þetta átt við á stórum markaði þar sem vátryggingamiðlari er með samning við mörg tryggingafélög með svipaðar vörur en mismunandi þóknanir. Hér á landi eru tryggingafélögin fá og enn er staðan sú að stóru félögin þrjú sem í raun stjórna þessum markaði, vilja ekki skipta við vátryggingamiðlara.

Það yrði algjört einsdæmi hér á landi að ein atvinnugrein þyrfti að gera viðskiptavinum sínum grein fyrir þóknun sinni, hvort sem honum líkar það vel eður ei. Hann hefur ekkert val. Viðskiptavinurinn þarf ekki að greiða neina þóknun, það er vátryggingafélagið sem greiðir þóknunina. Hvers vegna ætti þá ekki að leggja þetta á aðrar atvinnugreinar t.d. fasteignasala að ekki sé talað um lyfjasölufyrirtækin.

Að auki er þessi upplýsingagjöf nánast óframkvæmanleg þar sem þóknanir frá birgjum eru mjög mismunandi og oftast afturkræfar til allt að 4ja ára.

Dæmi um þóknun frá tryggingafélagi:

Friends Provident (Breskt tryggingafélag sem býður þjónustu sína á íslenskum markaði)

Hægt að velja nokkrar leiðir.

1. 0,4 af mánaðariðgjaldi viðkomandi í 48 mánuði. Þarna er jafnframt verið að greiða fyrir þjónustu s.s. breytingar á heimilisfangi, greiðslumáta, þýðingar, upplýsingar um stöðu o.p.h. að ekki sé talað um bótakröfur ef til tjóns kemur. Eitt bótamál getur krafist allt að 25 þýðinga á bréfum, mýmög símtöl og viðtöl.

2. 5% af mánaðariðgjaldi viðkomandi út samningstímann. Þarna er jafnframt verið að greiða fyrir þjónustu s.s. að ofan greinir.

3. Persónutryggingar. 19 x mánaðariðgjaldi viðkomandi. Þarna er jafnframt verið að greiða fyrir þjónustu s.s. að ofan greinir. Endurkröfutími er hlutfallslegur í 48 mánuði. Viðkomandi vátryggingamiðlari er persónulega ábyrgur fyrir endurgreiðslu iðgalds ef samningar falla. Þjónustugjald er 2,5% af iðgaldi þegar endurkröfutímabili er lokið.

4. Sparnaðarsamningar með eða án trygginga. 11 x mánaðariðgjaldi viðkomandi. Þarna er jafnframt verið að greiða fyrir þjónustu s.s. að ofan greinir. Claw Back tími línulegur í 36 mánuði. HH persónulega ábyrgur fyrir endurgreiðslu iðgalds ef samningar falla. 2,5% af iðgaldi viðkomandi þegar CB timabili lýkur til loka samnings.

3.

Í 17. grein segir að sölumenn sem starfa hjá vátryggingamiðlun skuli hafa forræði á búi sínu, þ.e. hafi ekki orðið persónulega gjaldþrota s.l. fimm ár. Það er sjálfsagt að þessi krafa sé gerð á hinn löggulta vátryggingamiðlara, en óþarfi að gera þessa kröfu á almenna starfsmenn. Þetta eru mjög íþyngjandi lög á almenna starfsmenn. Það er verið að gera sömu kröfur til almennra starfsmanna og til stjórnarmanna í fyrirtækjum. Sölumenn vátryggingamiðlara höndla aldrei með fé né fjármálalega ráðgjöf. Öll innheimta er í höndum tryggingafélaganna sjálfra. Engin málefnaleg rök liggja þarna að baki. Að lenda í gjaldþroti t.d. vegna ábyrgða, gerir viðkomandi ekki verri sem ráðgjafa í tryggingum. Það gengur líka gegn almennum mannréttindum að útiloka menn þannig frá ævistarfi sínu. Þetta er skiljanlegra hjá fasteignasöлum sem eru að höndla með fjármuni og oft aleigu fólks. Það á að vera á ábyrgð hins löggulta vátryggingamiðlara að meta hvort hann vilji taka faglega ábyrgð á sínum starfsmönnum. Einstaklingar sem hafa orðið gjaldþrota verða að geta fengið uppreisn æru. A.m.k. á ekki að svipta þá lífsviðurværi sínu.

Undirritaður er tilbúinn til þess að koma á fund nefndarinnar til þess að skýra betur mál sitt.

Hákon Hákonarson
lögg. vátryggingamiðlari
s. 825 0050.